

MEDIACJA W SPRAWIE O ROZWÓD I SEPARACJĘ

MEDIACJA W SPRAWIE O ROZWÓD I SEPARACJĘ to skuteczna metoda uregulowania kwestii wymagających ustalenia w sytuacji rozstania się małżonków/partnerów. Mediacja w sytuacji rozwodu i separacji jest polecana każdej parze, która chce uzyskać szybsze i mniej stresujące orzeczenie rozwodu lub separacji.

W sprawach o rozwód i separację mediacja może zostać przeprowadzona na wniosek małżonków przed złożeniem pozwu o rozwód, w oczekiwaniu na wyznaczenie terminu pierwszej rozprawy rozwodowej lub nawet w trakcie postępowania rozwodowego. Przed wyznaczeniem terminu pierwszej rozprawy sąd często kieruje rozwodzących się małżonków do mediacji.

Mediacja w sprawie o rozwód czy separację może obejmować **następujące kwestie wymagające uregulowania** w sytuacji rozstania czy rozwodu małżonków lub rozpadu związku niesformalizowanego:

- warunki rozstania/rozwodu,
- miejsce zamieszkania stron po rozwodzie,
- podział majątku dorobkowego małżonków, kwestie majątkowe związane z rozstaniem, rozliczenia pomiędzy stronami,
- kwestie związane z wykonywaniem władzy rodzicielskiej nad małoletnimi dziećmi stron,
- opieka nad małoletnimi dziećmi stron,
- kontakty z dziećmi (dotyczy rodzica, dziadków)
- opracowanie planu rodzinno-wychowawczego,
- kwestia zaspokojenia potrzeb rodziny - alimentów (na małoletnie dzieci stron, na małżonka),
- inne kwestie, które strony chcą uregulować.

W mediacji w sprawie o rozwód czy separację **mediator nie przymusza stron do pojednania ani nie wywiera presji na stronie dążącej do rozwodu, by małżeństwo trwało** – mediacja dotyczy uregulowania praktycznych aspektów rozstania, o których mowa powyżej. Jeżeli jednakże strony stwierdzą, że chciałyby dążyć do pojednania, mediacja wszczęta w sytuacji zagrożenia rozwodem może – za obopólną zgodą małżonków – zostać przekształcona w mediację pojednawczą i dotyczyć ustalenia warunków pogodzenia się małżonków.

Warto pamiętać, że **mediacja jest całkowicie dobrowolna**. Jeśli jeden z małżonków nie wyrazi zgody na mediację, mediacja nie zostanie przeprowadzona.

ZAKRES POSTĘPOWANIA MEDIACYJNEGO

Rozwód oraz ustalenie winy każdorazowo orzeka sąd; pozostałe kwestie wymagające uregulowania w sytuacji rozstania małżonków mogą być w sposób wiążący ustalone w mediacji. Są to przede wszystkim wyżej wymienione kwestie dotyczące zaspokojenia potrzeb rodziny, alimentów, sposobu sprawowania władzy rodzicielskiej, kontaktów z dziećmi oraz spraw majątkowych podlegających rozstrzygnięciu w wyroku orzekającym rozwód lub

separację. W każdym stanie sprawy o rozwód lub separację sąd może skierować strony do mediacji w celu ugodowego załatwienia tych kwestii w mediacji. Sąd może skierować strony do mediacji także wówczas, gdy w jego ocenie istnieją widoki na utrzymanie małżeństwa (mediacja pojednawcza). Sąd może skierować strony do mediacji aż do momentu zamknięcia rozprawy przez sąd drugiej instancji.

KTO PROWADZI MEDIACJĘ W SPRAWIE O ROZWÓD I SEPARACJĘ?

Mediację w sprawie o rozwód i separację prowadzi **mediator** (osoba posiadająca wiedzę z zakresu psychologii, pedagogiki, socjologii lub prawa oraz umiejętności i kwalifikacje z zakresie prowadzenia mediacji w sprawach rodzinnych).

W trakcie postępowania mediacyjnego mediator pomaga stronom określić zagadnienia wymagające uregulowania oraz wypracować kompromisowe rozwiązania w przypadku spornych kwestii, czuwając jednocześnie nad tym, aby strony traktowały się nawzajem z szacunkiem i godnością. Jeśli strony osiągną porozumienie, mediator pomoże w sformułowaniu treści ugody. Strony mogą samodzielnie wybrać mediatora; może on także zostać wskazany przez sąd. Mediator jest osobą bezstronną i neutralną, dbającą o równe traktowanie stron. Mediator jest zobowiązany do zachowania w tajemnicy wszystkich informacji pozyskanych podczas prowadzenia mediacji.

JAK PRZEBIEGA MEDIACJA?

Mediator kontaktuje się ze stronami w celu ustalenia dogodnego dla stron terminu oraz wyznacza neutralne dla stron miejsce posiedzenia mediacyjnego.

Mediator zaprasza strony na spotkanie wspólne, może także spotkać się indywidualnie z każdą ze stron. Sama mediacja jest rozmową stron w obecności mediatora - mediator pośredniczy w rozmowie, czuwając nad przebiegiem posiedzenia mediacyjnego i pomagając stronom rozwiązać kwestie wymagające uregulowania i osiągnąć porozumienie. Ważnym elementem mediacji są indywidualne spotkania z mediatorem, podczas których mediator pomaga stronom wypracować propozycje ustaleń w oparciu o potrzeby i dążenia stron.

Na pierwszym spotkaniu mediator wyjaśni zasady i przebieg postępowania mediacyjnego oraz zapyta, czy strony potwierdzają zgodę na mediację oraz wyrażają zgodę na osobę mediatora i zasady mediacji.

Mediacja w danej sprawie składa się zazwyczaj z kilku spotkań mediacyjnych, jedno spotkanie z mediatorem trwa w większości przypadków około 1 do 1,5-2 godzin. Długość postępowania mediacyjnego zależy od zaangażowania i gotowości stron do znalezienia rozwiązania kwestii wymagających uregulowania pomiędzy stronami, liczby kwestii do uregulowania a także natężenia ewentualnego konfliktu pomiędzy stronami. Mediacja może więc zakończyć się na jednym spotkaniu, na kilku spotkaniach, bądź trwać nawet kilka/kilkanaście tygodni.

Jeżeli strony zawarły porozumienie, mediator pomaga stronom z sformułowaniu treści ugody.

Z przebiegu mediacji mediator sporządza protokół. Jeżeli strony zawarły ugodę, zostanie ona dołączona do protokołu. Niezwłocznie po zakończeniu mediacji mediator doręcza odpis protokołu stronom.

Mediacja jest dobrowolna. Strony mogą z każdej chwili zrezygnować z udziału w mediacji.

JAK DŁUGO TRWA MEDIACJA W SPRAWIE O ROZWÓD I SEPARACJĘ?

Mediacja w sprawie o rozwód i separację trwa tak długo, jak długo potrzebują tego małżonkowie. Sąd kierując strony do mediacji określa im maksymalnie **trzymiesięczny termin**. W praktyce jednak kilka spotkań zazwyczaj wystarczy, by wypracować porozumienie. Jeśli małżonkowie uznają, że nie są w stanie wypracować ugody, mogą mediację zakończyć w dowolnym momencie.

UGODA ZAWARTA W MEDIACJI W SPRAWIE O ROZWÓD I SEPARACJĘ

Jeśli małżonkom uda się wypracować porozumienie, spisywana jest treść ugody. Ugoda strony mogą objąć wszystkie sporne dla nich kwestie bądź tylko niektóre z nich (wówczas kwestie nie uregulowane w ugodzie zostaną rozstrzygnięte w orzeczeniu sądu). Sąd postępowaniu o rozwód lub separację uwzględnia porozumienie małżonków wynikające z ugody mediacyjnej w wyroku orzekającym rozwód lub separację.

Ugoda zawarta pomiędzy małżonkami nie może być sprzeczna z prawem lub zasadami współżycia społecznego, zmierzać do obejścia prawa, ani być niezrozumiała, zawierać sprzeczności lub być niemożliwa do wykonania. Mediator czuwa nad tym, aby treść ugody spełniała przesłanki zatwierdzenia ugody przez sąd. Strony mogą także skonsultować treść ugody ze swoimi pełnomocnikami.

Przystąpienie do mediacji nie oznacza zobowiązania do zawarcia ugody. Niezawarcie ugody nie powoduje dla stron uczestniczących w mediacji żadnych negatywnych konsekwencji - strony mogą nadal dochodzić swoich praw w postępowaniu sądowym.

ZASADY MEDIACJI

Poufność: mediator, strony i inne osoby biorące udział w postępowaniu mediacyjnym są obowiązane zachować w tajemnicy fakty, o których dowiedziały się w związku z prowadzeniem mediacji (strony mogą zwolnić mediatora i inne osoby biorące udział w postępowaniu mediacyjnym z tego obowiązku). Powoływanie się w toku postępowania przed sądem lub sądem polubownym na propozycje ugodowe, propozycje wzajemnych ustępstw lub inne oświadczenia składane w postępowaniu mediacyjnym jest bezskuteczne.

Dobrowolność: strony przystępują do mediacji dobrowolnie, z własnej woli wyrażają zgodę w uczestnictwie w mediacji i w dobrej wierze dążą do rozwiązania sporu. Strony mają prawo do rezygnacji z mediacji na każdym etapie postępowania mediacyjnego.

Bezstronność: Obowiązkiem mediatora jest zachowanie zasady bezstronności wobec stron. Mediator nie faworyzuje żadnej ze stron i traktuje obie strony jednakowo. Nikt nie jest wygranym ani przegranym procesu mediacyjnego.

Neutralność: mediator pozostaje neutralny wobec sporu, nie może narzucić żadnej ze stron propozycji rozwiązania sporu na żadnym etapie mediacji. Wszystkie warunki ugody są wypracowane i uzgodnione wspólnie przez strony uczestniczące w mediacji.

Akceptowalność: osoba mediatora oraz wyżej wymienione zasady mediacji muszą być zaakceptowane przez strony przed przystąpieniem do mediacji. Mediator przypomni te zasady na początku pierwszego posiedzenia mediacyjnego oraz zwróci się do stron o zaakceptowanie zasad mediacji.

KORZYŚCI Z MEDIACJI

Mediacja umożliwia stronom samodzielne decydowanie o tym, jak strony chcą uregulować stosunki pomiędzy sobą oraz istotne kwestie dotyczące dzieci, przez co pozwala na bardziej kompleksowe i elastyczniejsze niż w przypadku procesu sądowego rozwiązanie. Wszystkie rozwiązania muszą być akceptowalne dla stron, a nie narzucone odgórnie, jak ma to miejsce w wyroku sądu.

Mediacja sprzyja obniżeniu poziomu negatywnych emocji oraz zrozumieniu potrzeb własnych i drugiej osoby, a przez to zmniejsza obciążenie psychiczne związane z koniecznością uregulowania spraw związanych z rozstaniem pomiędzy stronami. Pozwala także ograniczyć negatywne emocjonalne skutki związane z faktem rozstania oraz koniecznością uregulowania wielu spraw z tym związanych.

Skuteczność porozumień mediacyjnych jest znacznie wyższa niż sądowych. Wynika to z tego, że strony same wypracowują ugodę i są odpowiedzialne za jej wykonanie.

Mediacja jest zazwyczaj szybsza i o wiele mniej stresująca niż postępowanie sądowe w tej samej sprawie.

KOSZTY MEDIACJI

Koszty związane z mediacją są nieporównywalnie niższe od kosztów sądowych związanych z przeprowadzeniem pełnego postępowania sądowego. Do kosztów mediacji należą wynagrodzenie mediatora i wydatki przez niego poniesione. Koszty mediacji ponoszą solidarnie strony (koszty są zazwyczaj ponoszone po połowie, chyba że strony ustalą pomiędzy sobą inny sposób rozliczeń).

Koszt mediacji wynosi średnio ok. 160-300 zł za godzinę spotkania.

ZAPRASZAM NA MEDIACJĘ!

Joanna Miler-Cassino

Mediator, prawnik, tłumacz przysięgły, wykładowca akademicki
Mediator w sprawach rodzinnych i gospodarczych
Certyfikowany mediator wpisany do Krajowego Rejestru Mediatorów
(kwalifikacja pełna na poziomie 4 PRK: „Prowadzenie mediacji
sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych”)
Stały mediator przy Sądzie Okręgowym w Warszawie
Stały mediator przy Sądzie Okręgowym Warszawa-Praga w Warszawie
Członek Krajowego Stowarzyszenia Mediatorów Stałych

kom. +48 607 700 007

e-mail: mediator@mediator-warszawa.pl

Więcej informacji o mediacji:

<https://www.mediator-warszawa.pl>

<https://www.facebook.com/MediacjeRodzinneGospodarcze>

